

Sogeti / Butler Group Business Intelligence en Information Management Symposium 2009

Column: How (Not) to Lie with BI door Jaap Bloem

Op het achtste jaarlijkse Business Intelligence-symposium, georganiseerd door Sogeti in samenwerking met Butler Group, kwam ik (voor dit moment) tot de volgende conclusie . . .

Erg lachen moest ik om **Tim Jennings** gisterochtend. Om zijn vraag of Business Intelligence een "knight" was "in shining armour", of een "damsel in distress". Een koene held in volle wapenrusting of een deerne in het nauw. Weet u waarom ik zo moest lachen? Op 1 oktober werd BI namelijk 51.

In het oktobernummer van het IBM Systems Journal 1958 stond het artikel "A Business Intelligence System" van Hans Peter Luhn. Dat was de eerste keer dat het concept BI werd gebruikt. KOEL!

Op je 51ste ben je als dame niet zo makkelijk meer "in distress". En de koene ridder, die gelooft het ook wel. "Seen it, been there, done that". Kent u die uitspraak? Dat is BI anno oktober 2009. "Mij krijgen ze niet meer gek". BI is volwassen en dat is maar goed ook. Niet dat je dan de wijsheid in pacht hebt. Maar in elk geval weet je zo langzamerhand wel wat relativeren is. Belangrijk daarvoor is de "menselijke maat". Die kennen we al sinds de Griekse filosoof **Protagoras** uit de vijfde eeuw voor Christus.

BI is voor mensen, niet voor systemen. Met de juiste antwoorden op het juiste moment kunnen(!) de juiste mensen de juiste beslissingen maken. Precies die insteek met betrekking tot BI verscheen tot mijn vreugde een half jaar geleden op internet. "Mij maak je niet gek met je BI" lijkt de boodschap te zijn van **Nic Smith**. Kijk **hier** even mee naar de laatste drie minuten.

Dit is nou precies wat Hans Peter Luhn in gedachten had. **Hier bij die rondjes** staat het:

- 1 - Wie moet iets weten?
  - 2 - Wie weet wat?
  - 3 - Wat is er al bekend?
- Kindje kan de was doen.

Kijk, voor gestructureerde data begrijp ik best dat we moeten uitgaan van die "one version of the truth". Als we DAT nog niet eens voor elkaar hebben dan kunnen we misschien maar beter helemaal ophouden. Toch zie ik het ietsje anders. Sure, dit is de basis, en die gaat over systemen. Moeilijk genoeg, geef ik toe, maar nu even doorpakken graag.

Dus - kijken we naar de MENSEN die de beslissingen nemen, en naar alle ongestructureerde data die de gestructureerde data in perspectief zetten, dan staan we heel snel op het verkeerde been met dat gehamer op zoiets onzinnigs als "one version of the truth".

Op de keper beschouwd is "one version of the truth" gewoonweg onzin: een kentheoretische brutaliteit - een grove epistemologische gotspe. Ik zou bijna zeggen "how to lie with BI". Gek trouwens dat die kreet ondanks alle doorlopende kritiek op BI practices niet op het internet te vinden is. U maakt mij niet wijs dat het grapje niet al eens ergens eerder is gemaakt.

In ieder geval hebben we behalve het YouTube-filmpje van daarnet er sinds kort een nieuwe frisse kijk op BI bij. "**Crowdcast**" heet dat initiatief en het mobiliseert via anonieme weddenschappen de kennis in uw bedrijf: de "informed guesses", alle

verschillende "versions of the truth" die denkbaar zijn. Met een mooi woord noemen we dit "Prediction Markets". "Translate Team Intelligence into Business Intelligence" luidt de pay-off. Op z'n 51ste verjaardag wordt Business Intelligence dus misschien eindelijk de Common Sense op de menselijke maat, zoals Hans Peter Luhn die ooit heeft bedoeld.

Een aantal ontwikkelingen wijst in die richting. Nou zeg ik niet dat alle BI-moeite die u zich tot nu toe heeft getroost, voor niets is geweest. Integendeel. Maar probeer het eens doelbewust te zien in het licht van de menselijke maat in plaats van in het licht van systemen. "How Not to Lie with BI" vereist een nieuwe focus op wat mensen en ongestructureerde data in dit verband betekenen.

Na decennia lang de analyse - OLAP (Online Analytical Processing) - te hebben benadrukt, moet - met dank aan **Frank Buytendijk van Oracle** - nu de synthese centraal komen te staan. Bottom line betekent dat het volgende: Business Intelligence moet Common Sense mogelijk maken. En Common Sense - dat zijn inzichten die voor een hele business-goegemeente de opstap kunnen zijn voor verbetering, groei en innovatie. "On demand" wel te verstaan, maar ook **dat** is een term die Hans Peter Luhn 51 jaar geleden al gebruikte.